Autor Guste Santini
Utorak, 12 Rujan 2000 12:53

Tečaj bilo koje valute predstavlja cijenu druge valute za jedinicu te valute. Prema tome, kretanje ponude i potražnje za valutom, odnosno kunom, odredit će cijenu valute, odnosno kune. To je u osnovi parcijalna ravnoteža. Kao što znamo parcijalna ravnoteža se u Hrvatskoj provodi godinama i upravo je ona isticana kao gospodarsko čudo. Danas znamo da to nije tako. Ukoliko na uvezenu robu uvedemo bilo kakav namet tada će taj i takav namet biti subvencija nacionalnoj valuti. Jednako je tako subvencija i izravni ili neizravni izvozni poticaj.

Prema tome,jasno je da kontigentirano ograničenje može imati utjecaj na cijene odnosnih proizvoda u smislu njihovog povećanja ukoliko nije moguće zadovoljiti potražnju domaćom ponudom. U tim i takvim uvjetima nije ne zamislivo da Vlada i proizvođači postignu gentlemenski sporazum i da zbog zaštite države izostane povećanje cijena, pa čak, i njihovog smanjenja. Pri tome se mora voditi računa o objektivnim odnosima a to su realna (troškovna odnosno strukturna inflacija) ograničenja koja definiraju broj mogućih rješenja. U svakom slučaju bilo bi odista pogubno kada bi se nove mjere interpretirale kao devizna nesolventnost hrvatske države jer bi to pokrenulo spiralu nepovjerenja. Kao što nas to naša, i ne samo naša, iskustva iz prošlosti uče psihološki dio nikada nije bio ispravno procjenjen i ocjenjen i stoga su ekonomisti našli spasonosni izraz u "stohastičkim procesima" što znači da nisu znali predvidjeti što će se odista dogoditi. Konzekventno tome objektivno ne mogu snositi nikakvu krivicu ako nepredvidivi događaji odista nastupe.

Senzibilno komponirani ekonomski, monetarni i kreditni instrumentarij ne mora dovesti do deprecijacije kune iako ne treba isključiti kratkoročnu paniku građana.

Zbog toga je nužno da Vlada pruži jasnu argumentaciju za donesene mjere kao i instrumentarij mjera kojim će intervenirati ukoliko dođe do značajnijih psiholoških poremećaja.